

Natuur dicht bij huis

De nieuwe woonwijk Poelgeest verrijst in een mooi, oud poldergebied dat grotendeels in authentieke staat behouden blijft cq. omgevormd wordt tot een ecologische zone met waterrijke rietlanden en elzebosjes en die aansluit op de verderop gelegen Kagerplassen. Door middel van wandelpaden wordt dit natuurgebied – de Klaas Hennepoel- en Veerpolder – voor bewoners van Poelgeest ontsloten.

U bent vast ook door deze wervende teksten verleid om een woning te kopen in onze wijk Poelgeest. Afgezien van enkele rondleidingen die we met IVN-natuurguiden hebben georganiseerd, zijn de polders echter nog steeds niet toegankelijk. Wel wordt er gewerkt aan het omvormen van de polders tot ecologische zone.

Wat is eigenlijk de bedoeling en hoever staat het ermee.? Daar willen we vrijdag 13 januari uitgebreider aandacht aan geven. Hier alvast een aanzet daartoe.

Op onze bijeenkomst van 21 mei j.l. heeft de gemeente aan alle huishoudens een brochure "Wonen in Poelgeest" aangeboden met informatie over Natuur, Water, Energie en Duurzaamheid (Hangt hij bij u ook in de meterkast? Hebt u hem gelezen ??). Daarin staan mooie plaatjes en handige tips. Alleen het waarom en het hoe verdienen nog wat meer aandacht. Wat was de oorspronkelijke opzet, met welk doel werd en wordt het aangelegd en wat (en wanneer) kunnen we aan resultaten verwachten?

Zolang er nog geen bestemmingsplan ligt van Poelgeest hebben we nog steeds te maken met het ontwikkelingsplan van 10 jaar geleden. Daarbij zijn enkele belangrijke keuzes gemaakt voor een groene, natuurlijke, waterrijke en duurzame ontwikkeling. Precies zoals dat in de brochures staat. We hebben te maken met een watersysteem en een landschapsplan.

Watercirculatie

Het watersysteem is zo ontworpen dat we schoon water in de polders vasthouden. We hebben te maken met 3 polders die zijn gescheiden door boezemwateren, zoals de Haarlemmertrekvaart en de Holle Mare. De Holle Mare is een oud riviertje dat vroeger het water van het omliggende moeras afvoerde. Inmiddels is het moeras ontwaterd en bouwland geworden. Hierdoor is de bodem

wel 4 meter gezakt en is de Holle Mare van laagste punt nu het hoogste punt geworden. We willen het regenwater in onze wijk en de polders vasthouden en via een circulatiesysteem langs rietlanden weer schoon krijgen. Het water uit de wijk wordt via het Heemland langs het wijkpark onder de Holle Mare door naar de KlaasHennepoel-polder gevoerd. De KH-polder wordt ingericht als opvangbekken met rietvelden. Deze rietlanden zorgen voor een biologische zuivering van het water. Via een gemaal wordt het water vervolgens naar de Veerpolder gepompt. Vandaar loopt het door een brede sloot langs de spoorzone naar de woonwijk terug.

Zodra de 3 polders met elkaar verbonden zijn, kan de circulatie en de zuivering beginnen. Dit wordt straks zichtbaar gemaakt dmv een groot kunstwerk in de spoorzone, het waterrad. (De fundamenten liggen er inmiddels al!)

Om het hele systeem goed te kunnen laten werken, moeten er geen meststoffen of andere vervuilende stoffen in het water worden gebracht. Daarom zijn bepaalde bouwmaterialen in Poelgeest taboe: koper, lood en zink zijn hier niet toegepast. Verder moeten de bewoners er zelf voor zorgen dat het water "schoon" blijft. Voor afvalwater uit de huizen is uiteraard een gewoon riool aangelegd, maar het regenwater dat op daken en straten valt wordt via een aparte leidingstelsel afgevoerd. Dus alles wat op straat terecht komt, komt in het oppervlaktewater en dus in de polder. Als hier dus "troep" in zit, kan de zuiverende werking van de rietvelden aangetast worden. Dus wordt de bewoners verzocht om geen auto's te wassen voor de deur en geen auto's te parkeren in de wadi's. Zo voorkom je dat er resten schoonmaakmiddelen, vet en smeermiddelen in de bodem "verdwijnen". Alleen water dat van de hoofdwegen afspoelt wordt apart opgevangen in het vuilwaterriool en komt dus niet in het oppervlaktewater terecht. Bij de andere wegen is dat niet het geval en daarom is dus de medewerking van de bewoners gevraagd om geen auto's te wassen en al helemaal geen auto's in de wadi's te parkeren.

Landschapsplan

In het Landschapsplan is de natuurontwikkeling van de rietlanden in KH-polder en spoorzone en de groenontwikkeling in de wijk verder uitgewerkt. Het natuurgebied maakt deel uit van een groter systeem van ecologische verbindingen, van plassengebied via landgoederen naar duingebied. Het verbreden van de spoorloot, de introductie van de Heempolder centraal in de woonwijk en de inrichting van de polders leidt tot een optimale situatie voor het ontwikkelen van natuurwaarden langs de spoordijk en de Holle Mare. Ook de introductie van groen- en waterelementen binnen het bebouwde gebied is van grote betekenis in het bewerkstelligen van een ecologisch netwerk. In de Heempolder komt het wijkpark te liggen dat via een bruggetje met de polders wordt verbonden en zo een groene oase in de woonwijk zal vormen.

Het aanleggen van een Holle Mareroute voor het autoverkeer zou een doorsnijding geven van het groene hart van de wijk en past daarom niet in deze visie. Dit doet afbreuk aan de groene oase en levert risico's op voor de kwaliteit van het water, m.n. waar het water uit het Heemland en de Holle Mare elkaar kruisen. Het liefst zien we de groene binnentuin van Poelgeest als één geheel met aan de ene kant van het oude riviertje het wijkpark en aan de andere kant de KH-polder met daarin boerderij Zwetsloot met theehuis, milieucentrum, de historische werf en de prachtig gerestaureerde molen 't Poeltje. De huizen en de wijkontsluiting zijn daarom buiten dit centrale gebied om gesitueerd.

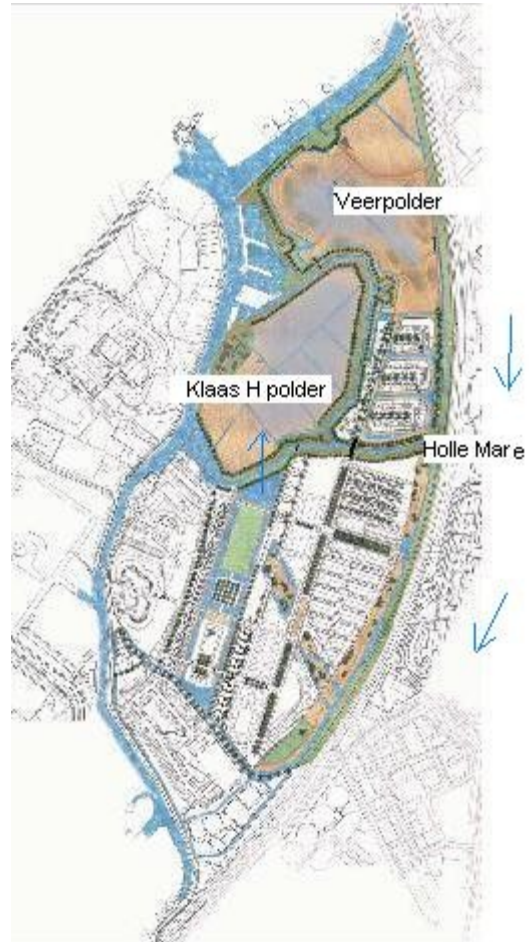

Fig.1. Rietlanden en watercirculatie.

Op 13 januari zullen Anja van Baaren van het waterschap Rijnland en landschapsarchitect Fred Booy verder aandacht schenken aan resp. het watersysteem en het landschapsplan.

Frank ter Beek
december 2005